

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nrul de Duminică

Pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se îna-
polază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

TRIBUNA

Junkerii și socialiștii.

(*) De câteva zile vin într-una știri despre tulburări socialiste provocate în diferite orașe ale Germaniei, dar mai ales în Berlin.

Din amănunte, vedem că e vorba d'o luptă desperată între junkerii reacționari și social-democrații cari vor să forțeze și în Prusia introducerea sufragiului universal. Dintre toate țările germane, în Prusia este adevărat cea mai reacționară lege electorală, împărțind pe alegători în trei clase și prevăzând cenz mare, așa că socialiștii n'au putut să aleagă nici un singur deputat în camera regatului prusian.

La început socialiștii s'au mulțumit să manifeste în chip pașnic, în întruniri unde simplu se cerea sufragiul universal. Mișcarea însă a crescut și a luat un caracter mai agresiv, așa că în ultimele două zile a degenerat în bătăi sângeroase dintre poliție și socialiști. Au fost număroși răniți și dintr-o parte și din alta, precum s'au făcut număroase arestări.

Ajunși în acest stadiu, mișcarea a avut răsunet și în Reichstag, unde socialiștii au interpellat în chestia atrocităților poliștilor și au provocat discuțiuni asupra sufragiului universal.

Acesta a și fost de altfel scopul manifestațiunilor socialiste: să dea șefilor din Reichstag prilej a strâmtora pe Bülow, cancelarul imperiului, care la ultimele alegeri i-a decimat atât de rău.

În camera imperială guvernul se sprijină adică pe elemente liberale; punându-se chestia dacă Bülow vrea ori nu introduce sufragiul universal, liberalii bine înțeles că n'ar fi putut aproba o declarație alui Bülow contrară lărgirii dreptului electoral, ci ar fi trebuit să-l desavueze și astfel s'ar fi spart și blocul guvernamental.

Nu de geaba este însă Bülow mare diplomat, ci asupra interpelării dela 22 c. a socialiștilor a răspuns că nu e treaba camerei imperiale, ci a camerei prusiane să se pronunțe asupra dreptului electoral din Prusia. Se înțelege că majoritatea a aplaudat cu frenezie această abilă apucătură alui Bülow, care a scos din încurcătură pe mulți. Întâiu de toate pe liberali, căroră nu le ar fi convenit să spriginească pe un cancelar — reacționar, căci ar fi riscat astfel să peardă simpatiile și voturile clasei burgheze liberale.

Privitor la tulburările de stradă, Bülow a declarat că guvernul este dator să reprimă ori ce neorânduie și a făcut responsabil pe șefii socialiști pentru orice urmări. Lucrătorilor socialiști de asemeni le-a dat sfatul să nu inaugureze luptă pentru drepturi cu ajutorul — străzei, căci asta nu este un obicei german, guvernul nici nu-l va tolera, ci scurta vor trage-o tot muncitorii.

Și a doua parte a declarațiunii lui Bülow a fost primită cu aplauze, protestările socialiștilor au fost înecate de sgomotul partidelor burgheze.

Adevărat că socialiștii nu s'au dat nici

ei bătute așa lesne. Discutându-se interpe-larea lor, a luat cuvântul Fischer, care a arătat că drept electoral mai mizerabil ca în Prusia nu e în nici un stat cult. Centrul catolic, prin urmare, dacă vrea drept pentru mulțimea lucrătorilor catolici, trebuie să lupte și el alături cu socialiștii pentru sufragiul universal. De aceea lucrătorii toți trebuie să demonstreze. Oare muncitorii să n'aibă atâta drept cât cafele de negustori cari au demonstrat anul trecut în favorul împăratului, sub ferestrele palatului? Cum vreți D-voastră ca muncitorii să-și dea viața și averea pentru patrie, când în schimb nu-i dați drept de vot?

Incontra demonstrațiunilor socialiste au vorbit contele Stolberg, Kreth, Treger și prințul Hohenlohe-Langenburg.

Schrader (liberal) s'a declarat pentru reforma legii electorale din Prusia, care ar folosi nu numai socialiștilor, ci întregii pături largi a poporului.

Polonul Korfanti a declarat că polonii vor sprijini pe toți aceia cari luptă împotriva legii electorale cu trei clase.

Weterle (alsacian) a spus: Socialiștii să interpeleze întâi în afacerea alsaciană și de sigur, Bülow se va simți îndemnat să vorbească.

După acestea discuția s'a închis și propunerea socialiștilor ca interpelearea lor să se discute și a doua zi, a fost respinsă.

Lupta nu s'a terminat însă prin asta. Dimpotrivă, este numai la începutul ei și

FOIȚĂ ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

Poeta vates.

De Ilie Marin.

Ni-se îndoiește inima de durere de multe ori pe zi. Trăim nește timpuri, de cari se vor povesti minuni copiilor copiilor noștri. Ei nu și vor crede urechilor. Figurile noastre le vor apărea sau în aureola de martiri, dacă ne vom ști ținea după cum se cuvine, dacă vom îndura cu fruntea ridicată toate furtunile ce se deslănțuie, sau ca nește oameni storși de viață, cari n'au avut țară, cari au fost duși de aripile potopitoare ale nedreptății.

Dacă ne-am gândi mai mult, fiecare în parte, la datorința noastră de a păstra pe seama lor, a urmașilor noștri de un sânge, drepturi și moravuri curate, am îndura cu mai multă abnegare lupta care se dă împotriva noastră. De-asupra capetelor noastre ar flutura această prevestire în viitor ca un drapel cu vorbele măiestre »En touto nika« țesute pe el și chiar și aceea din noi, care ar cădea în mijlocul luptei, ar muri cu inima împăcată zicându-și: Mi-am făcut datoria. Și cuvintele astea sunt mari, sunt mărețe, sunt doctoria sufletească cea mai sublimă.

Vedeți, zecile și sutele și miile de oameni, cari se luptă fiecare în cercul său de activitate, ei dau lupta de astăzi. Sunt cei mai mulți necunoscuți.

Numele lor n'o să împodobească nici când vre-o pagină a istoriei, sau — dacă vor împodobi-o — vor mulțumi aceasta întâmplării, că au

căzut loviți de patul de pușcă sau de un glonte cu prilejul unei adunări de protestare, când au încercat să strige în gura mare: Nu se mai poate! Așa nu mai e viață!

Această mulțime de oameni, pe care se razimă întreg viitorul nostru, a descris-o cu mână destoinică poetul Goga, încât pare sintetizată în fiecare rând durerea înăbușită, păstrată în coșul strîmt al pieptului de amar de veacuri.

În poezi se adună firele tuturor durerilor și bucuriilor noastre. Ei sunt ca niște busole magnetice, cari își îndreaptă capetele primitoare de cea mai mică mișcare și ne arată elocvent: e furtună sau e soare. Se poate o misiune mai nobilă, decât să fi ecoul unui neam întreg?

Se poate un serviciu mai ideal decât al duhovnicului sufletească, care îndeamnă la luptă sfântă, pentru dreptate și adevăr, milioane de oameni? Blazații vor râde. Vor da din cap rezolut și vor spune cu emfază: Nu va fi artă ce vor crea poezii aceștia!

Lăsați-i să rădă și mergeți mai departe. Iar când veți da ascultare accentelor rapsozilor neamului, smulse din inimă, când vă va cuprinde un fior sfânt ascultându-i, aplaudați-i, aplaudați-i din toată inima Voastră, căci sunteți o simțire, una, nedespărțită, prin fiorul care vă cuprinde, care vă ridică, vă arată orizonturi mari, largi, de iubire de neam și de viață națională.

Sunt și alte categorii de poezii — e drept. Nu o contestă nimeni. Și nici nu le cere nimeni să-și instrune coardele, să cânte cum nu le este firea, să mintă sentimente nesimțite. Li admirăm chiar când ne cântă ce le frământă creierul.

Dar dați ascultare și expresiei sufletelor noastre de astăzi — poezilor naționali. Noi, mai cu seamă, noi avem lipsă de aceasta, după cum au avut lipsă, de îndemnul acesta nobil toate, dar absolut toate popoarele, cari s'au aflat într-o stare analogă cu a noastră.

Poetul este un poet vates. El prezice și viitorul, căci ochii lui sunt mai ageri, simțurile sale mai dezvoltate.

De aceea nu vom lua în nume de rău, ba dimpotrivă, vom binecuvânta clipea când glasuri de poezii se vor ridica împotriva nedreptății, căci glasurile lor au răsunet atât în inimile cât și în mintea noastră.

Și faptul acesta îl puteți judeca mai bine acum. Nu știu cum sunt alții, dar cu mine se întâmplă de obicei acest proces psihologic. De câte ori iau o gazetă în mână și o despătur și ceiesc toate fărădelegile îndreptate împotriva drepturilor înăscute, de atâtea ori mă cuprinde jalea — o jale mare, copleșitoare. Imi pun mereu întrebarea: »Poate să existe o minte omenească atât de infernală, poate să pervertească adevărul atât de greu?! Nu e clară ca lumina zilei nedreptatea?« Și încep să-mi dau seama.

Încep să aduc înaintea conștiinței mele argumente pro și contra. Mă pun în felul de cugetare al contrarului meu, încerc să află cursul sentimentelor, să-l deslușesc privirea și ținta, care și-a luat-o și stau în cumpănă. Cine are dreptate? Sunt două dreptăți? Sunt două măsuri cu același nume? Sunt două fețe, un fel de cap de danus? Conștiința începe să mi dicteze: »Nu, e numai una, a ta. Numai o nedreptate, a lor!« Dar glasul acesta e prea neînsemnat, căci sunt

socialiștii din Germania, după cum rezultă dintr'un articol scris de Wolfgang Heine în »Socialistische Monats-Hefte«, *caută acum să se apropie de partidele burgheze, să lupte împreună și să încheie alianțe.*

Șeful socialist scrie în susnumita revistă că democrația nu se poate gândi la revendicări prin mijloace revoluționare (ca greva generală, de pildă), fiind pentru aceasta prea slabă, ci să caute a câștiga toate straturile poporului. Din sufragiul universal, socialiștii să nu facă chestie de partid, să nu aștepte că toți câți ar avea folos din această reformă, să între în partidul socialist, ci să se bucure dacă aceste elemente nemulțumite din orașe votează cu socialiștii, dar încolo s'ar înregimentă mai bucuros în alte partide. Socialiștii să caute alianța de arme a tuturor celor ce luptă contra reacționarilor, — asta să fie deviza.

Iar în Germania socialiștii vor găsi multe elemente de acestea. Iată de ce ei îi vor și face multe zile zile amare guvernului reacționar din Prusia.

Conferențe militare. Azi se încep în Viena, sub prezidenția Majestății Sale un șir de conferențe militare. Moștenitorul de tron Francisc Ferdinand nu va lua parte la ele. Ministrul de războiu Schönaich și șefii armatei au primit invitații la conferența, care se va ocupa și de chestiile personale ale statului de generali. Vor veni însă în discuție și unele reforme ce se plănuiesc în armată.

Vacanțele camerei. Camera nu va ține ședințe în cele 3 zile din urmă ale săptămânii viitoare: Luni, Marți și Miercuri, fiindcă atunci se întrunesc delegațiunile. Guvernul nădăjduiește că parlamentul va vota până în Februarie proiectul de recruți și cel despre salariile judecătorilor și procurorilor. După aceea în timpul delegațiunilor, camera va lua din nou vacanță și după redeschidere se va începe discuția revizuirii regulamentului.

conștii că nu însemnez nici cât un firicel de țărână în noianul Saharei. Și faptul acesta mă neliniștește. Am trebuința, de a mă răzumi de ceva, de ceva tare, solid, în care să cred, să jur la care să mă închin, care să redea limpede toate cele răspândite de mine.

Și atunci dau cu ochii de rândurile poetilor. Sorb literile. Mă afund în frazele scrise și le caut, asemenea unui scufundător, înțelesul și când găsesc simțămintele de cari eram eu frământat, — dar mult mai clar, mult mai strălucit redată — mă înseninez. Cândurile negre îmi disoară, prin putere, timpul de reconvașcent a trecut, mă simt pe pământ, ținând în mână adevăruri veșnice

Da, există numai un adevăr, numai o dreptate! Și când sunt călcate în picioare se răsbună.

Iată ce m'a făcut să scriu rândurile de mai sus. Am citit ieri articolul lui Björnson (ridicați-Vă pălăria, voi, cei înghienunchiați, când roșiți numele acesta!) și am prins putere și am citit într'aceiași zi un articol fulgerător al lui Tolstoi, pustnicul din Iasnaia Polana.

Dar ca să aveți o icoană despre ideile marelui scriitor rus, vă traduc întreagă scrisoarea apărută în »Le Matin« din Paris, ca răspuns la o

Dela apostolul dreptății.

(H) Ultimul număr al revistei »März« (15 Ian. n.) apărut astăzi, are următorul articol din penna lui Björnson:

Viitorul. Nu mă voi ocupa în celece urmează cu toți factorii, cari au contribuit la independența relativă a Ungariei în anul 1867. Aceștia au înainte de toate o importanță istorică. Vreau numai să constat, că bărbații de stat conducători, germani-austriaci, cari au voit să așeze maghiarismul ca zid de oprire împotriva panslavismului, și-au făcut socoteala greșit.

Maghiarii au fost totdeauna un popor prea fantastic, și un neam care se poate stăpâni foarte puțin. În loc să facă din concetățenii lor un zid de oprire împotriva panslavismului, au făcut partea slavă a acestora în paslaviști și din popoarele înrudite ale acestora, cari locuiesc în jurul lor, au făcut dușmani ai lor...

Aspirația maghiarilor nu e deloc să fie un zid de oprire a germanilor. Ei urăsc pe aceștia tot atât de tare ca și pe slavi. Ținta lor e să așeze o nouă Turcie în fața porților Vienii.

Așa ceva n'au putut să-și gândească conducătorii de stat germani-austriaci în anul 1867. Ei nu puteau să creadă imposibilitatea, că maghiarii văd în concetățenii lor numai și numai un fel de material de fabrică pentru fantazia plâsmuirii lor. Dar când au putut maghiarii-mari să deosebească vr'odată posibilul de imposibil?

Arta de a governa a statului lor, atât de sălbatică, evocă la urma urmelor, îndată ce e descoperită, greața. Dar greața aceasta nu e atât de puternică, încât să ducă la fapte. Asta din cauză că trăiesc prea mulți din noi în tradițiile romane despre »stat« și despre »formația statului«. Toate trebuie să fie supuse unei mașinării, mașinării statului; cu cât mai uniformi, cu cât mai »uniformizați« sunt oamenii și lucrurile, cu atâta merge mai ușor.

Această concepție, care și a trăit trailul care atinge adânc în drepturile omenești, aceasta este dușmanul. Cași când n'ar fi trecut Europa nici-când prin perioada reformatică a secolului al XVIII-lea, cași când n'ar fi existat nici-când revoluțiunea franceză, cași când n'ar exista încă statele libere americane și cași când n'ar fi între no alianța poporului svitgerian. Asta este, cași când nu s'ar fi descoperit concepția cuvințelor »de bună voce«.

Ideia, de a aduce uniformarea spiritului prin silă și prin mijloace coercitive, cu ajutorul sclavilor aserviți, (ca în Polonia-prusiană și în Ungaria) ne duce la punctul nostru de mănecare: ca maghiarii să de vină un zid de oprire în contra panslavismului.

Dar se arată, de fapt, panslavismul ca o primejdie atât de mare cum a fost considerată la timpul său și cum e considerată și astăzi din partea multora?

Am întimpinat doară multe, cari să nu poată învăța minte. Ce primejdie era mai înainte în panitalienism nu numai pentru biserica catolică, ci și pentru Austria, care »nu putea să existe« dacă era să se lapede de cvadratul de întărituri din Lombardia și Veneția! A trebuit să repășească și totuși există mai departe — întocmai ca și biserica catolică!

Și pangermanismul! Era și mai periculos: căci amenința echilibrul Europei, care era pe atunci o noțiune sfântă. Dar și aici s'ar arătat primejdiile ca fiind închipuite, afară doar de faptul că au dus din înfrângere în înfrângere. Uniunea Italiei și a Germaniei au creat alte valori, au adus alte relații de putere; cine ar dori din nou starea de mai înainte?

Putem fi siguri că panslavismul e o putere naturală tot atât de mare ca și celelalte două amintite mai sus, că toate încercările de a-i pune zăgaz — chiar și dacă ar reuși pentru câțva timp — vor duce la o nimicire cu atât mai puternică și mai victorioasă a zăgazurilor. Nu va rămânea fără

scrisoare deschisă a lui Henrik Sienkiewicz (20 Ian. 1908), care se plângea de stările din Posna și cerea spriginul scriitorilor.

Scrisoarea are următorul conținut:

Jasnaia-Polana, 27 Dec. 1907,
11 Ianuarie 1908.

Iubite Henrik Sienkiewicz,

Chestiunea despre care îmi vorbești îmi este cunoscută: ea n'a evocat în mine nici uimire, nici indignare, ea mi a confirmat numai convingerea, — deși poate să pară paradoxal lucrul acesta oamenilor hipnotizați de ideea de stat fixă — că timpul guvernământului, care violează, a trecut și că în epoca noastră nu pot fi guvernanții, împărații, regii, ministrii, generalii, chiar și membrii influenți ai parlamentelor, decât personalități coborâte la treapta cea mai de jos a simțului moral. Aceste personalități nu-și pot ocupa postul decât numai în urma decadenței lor morale. Indivizi, cari sunt preocupați numai și numai cu acapararea norocului poporului muncitor, cari pregătesc masacrele și le execută, cari aplică asupra capetelor oamenilor pedeapsa cu moarte, cari își mințesc fără preget lor și altora, acești indivizi nu pot avea moralitate.

În lumea păgână a putut să existe un suveran virtuos, un Marc-Aurel. În lumea noastră creștină însă monarhii, chiar și aceia ai secolilor trecuți Louis-ii și Napoleonii francezi, Caterinele II și Nicolaii I ai noștri; Fredericii, Henricii și Elisabetele germane și engleze, pe lângă toate încordările lingușitorilor lor, nu pot să evoce în noi astăzi decât desgustul. În ceace privește suveranii actuali, promotorii a tot felul de masacre și violențe, ei sunt atât de jos de cerințele morale ale majorității, încât nici chiar nu mai sunt în stare să nască în noi indignarea: ei nu merita decât mlă și scârba noastră.

Nu trebuie să te indignezi de personalitatea lor, lipsită de cel mai sfânt sentiment al umanității și cu atât mai puțin nu trebuie să i combată: nu trebuie să te lupți decât împotriva acestei mașine oribile, opresive și prescise, guvernamelele, care sunt izvorul principal al suferințelor omenești. Trebuie să te răbolești nu împotriva oamenilor, ci contra prejudiciului necesității unui stat, care împilează, un prejudiciu atât de contrar convingerilor lumii creștine și care e un obstacol pentru umanitatea modernă, progresul pentru care ea este pregătită deja de mult timp. Lupta împotriva acestui prejudiciu nu e posibilă decât printr'un singur mijloc, simplu, plin de

Toate damele se fac ideal de frumoase prin efectul bun al

CREMEI MAKOI-IDEAL

care adevărate nenumăratele scrisori de mulțumită.

Face să dispară roșăța feței, pistruile, petele de ficat și toate necurătenile pielii.

Prin folosirea cremei Ideal ajungem să avem o față curată, fragedă, catifelată și fină! De aceea vă rugăm ca la comandă să ne scrieți precis dacă fața e grasă sau uscată.

Se capătă numai la însuși fabricantul:

KUDAR LAJOS Szent László, gyógyszerész — — Makó Újváros — —

— I borcan de cremă Ideal I cor. —
Pudra Ideal I cor. Săpun Ideal 70 fi.

Comandele prin postă se satisfac repede și punctual.

Preparatele medicale și chimice au fost premiate în expoziția higienică internațională din 1879 cu medalia de aur, cu crucea de metal franceză și cu diploma de distincție.

aderenți între popoare și pe lângă asta se mai adaugă și posibilitățile recente ale Rusiei, cari sunt nețărmurite.

Dar de ce să i-se și pună zăgaz? Mai e și deosebirea, că părți din popoarele slave sunt icuite între cele germanice, astfel că încercarea aceasta ar fi și mai primejdioasă. Chiar faptul acesta poate să aducă la concluzia sigură, că germanii vor ajunge în relații prietenești, ba chiar frățești cu întreagă mișcarea.

Fraternizarea spirituală a slavilor se află în creștere continuă, puternică, are deja urmări în relațiile politice; cum se va desvolta însă politicește în total, e încă nesigur.

Nu e nesigur însă, că zace în mâinile germanilor, dacă popoarele slave, cari fac acum parte din Austria, vor preferi să rămână ceace sunt, sau că se vor alipi de frații lor prin ajutorul războiului și al pustiirii.

Dacă germanii le dau voie să se folosească liber și nețărmurit de limba lor și dacă împart cu dânșii toate drepturile și avaturile, cari sunt proprietatea familiară a unui neam pe o treaptă culturală înaltă, atunci fără îndoială, că rămân mai bucuroși acolo unde sunt. Am făcut o întrebare-circulară la toate popoarele slave din Austria și am primit acelaș răspuns dela toate.

Atârnă deci dela germani. Mai cu seamă dacă aceștia, prin alianța tuturor popoarelor germanice (teutone) de pe întreg rotogolul pământului, își iau de țintă să asigure pacea universală, atunci vor avea pe slavi de părtași sinceri pentru veci-vecilor.

Atunci cade dela sine toată îndârjirea, toată invidia, toată micimea de suflet, pe cari le au născut stările actuale, și slavii vor veni ei de ei să caute o limbă comună pentru afacerile lor, pentru conlucrarea în viața publică, comună. Marea limbă germană va fi limba comună a Europei de mijloc.

Ar fi aceleași stări ca în America. S'au refugiat toate limbile acolo, toate au liber-

tatea cea mai mare, toate s'au aliat într-o singură limbă — acolo cea engleză — din cauzele evocate mai sus.

Imi este neînțeles ca bărbații și femeile austriace să poată avea un alt ideal, dacă se gândesc vre-odată la un viitor fericit al urmașilor lor. La ori ce caz acesta trebuie să fie idealul tuturor prietenilor păcii. Să se apuce de lucru deci în direcția aceasta! Să servească de exemplu curajul și sacrificiile aduse de ei!

Știm însă prea bine cu toții, că sunt greutăți mult mai multe de învins decât cele ale limbii; dar dacă am pus piciorul peste greutatea cea mai mare: peste concepția medievală despre stat, care concepție e un institut de uniformare, corectiv, și dacă s'a desfăcut de ele o întrebare atât de mare ca cea a limbei, atunci va cădea o lumină mai limpezită peste toate.

Concepția cea modernă despre stat, concepția, că acesta este o alianță între cei de o seamă, că această alianță se razimă pe legile date de fiecare în parte, de bună voie, spre apărarea independenței și a condițiilor de muncă pentru toți membri, această concepție aduce o dorință mai cinstită decât cea veche și desleagă greutăți, pe cari cea veche le marea numai.

Nu e misiunea mea, să intru în detaliu; trebuie să mă mărginesc numai și să spun, că alianța de popoare din Austria, nu va putea da mână de ajutor fraților și surorilor sale nenorocite din Ungaria, înainte de a se fi unit. Dacă nu va veni spaima în locul năcazului actual, nu se va putea face nimic real.

Ce real, mă veți întrebă. Războiul? Nu, dar și morala păcii își are puterile sale și acestea duc mai sigur și cu mai multe sortii de izbândă la țintă decât acelea ale moralei războiului.

Dacă nu dau maghiarii tuturor concetățenilor lor drepturi egale și libertate completă în ce privește limba lor, va veni ziua — sunt atât de sigur de asta, precum sunt de sigur că scriu rândurile de față — va

veni ziua când toate popoarele împrejurătoare vor rupe orice legătură cu ei, îi vor boicota, până în clipa când se vor căi și se vor rușina ca oamenii cinstiți. Se poate întâmpla lucrul acesta prin mijlocirea statului, se poate întrerupe și fără de ea; dar se va face într-o zi și încă cu mare însuflețire și în unire. Să fiți siguri de asta!

Acțiunea de scăpare a școalelor.

Poporul românesc respinge ajutorul de stat.

Cermeiu.

Sinodul parohial din frunțașă comună Cermeiu în ședința sa ținută la 1 Ianuarie 1908, adevă în ziua de Anul-nou, cu totalitatea voturilor a ridicat salariul învățătoresc la minimalul prescris de lege, asemenea și cvincvenalele — cu începutul anului curent.

— Averea moștenită dela strămoși nu se cuvine oare a o lăsa cu sfințenie ca moștenire nepoților? — a zis valorosul preot naționalist Dimitrie Popovici, deschizând sinodul. Nici nu se poate închipui ca turma păstorită de dânșul cu atâta dragoste, să nu-l asculte.

Jidovin.

Ni-se scrie: Cu bucurie vă aduc la cunoștință că comitetul și sinodul parohial din comuna noastră Jidovin au întregit salariul învățătoresc, conform legii lui Apponyi și astfel nu mai sunt avizate la darul danaic al statului.

Beiuș.

Beiușul a votat întregirea salariului la 1000 cor., precum și cvincvenalele conform legii lui Apponyi.

Vaşcău.

Vaşcăul și filia Bărești deasemenea a votat salariul la 1000 cor. nemai având nevoie de ajutorul lui Apponyi.

Laudă lor!

Din România.

Generalul Averescu despre vizita sa la Viena. Directorul ziarului »Bukarester Tageblatt«, dl Iulius Pop a avut o interesantă convorbire cu dl general Averescu, ministrul de războiu al României.

Generalul Averescu, dupăcum se știe, s'a întors dintr'o călătorie în străinătate și s'a văzut cu ce cinste a fost primit la Viena de către cercurile militare de acolo, ca reprezentant al armatei române și ca persoană vrednică și simpatică.

— Călătoria mea din străinătate, a spus dl ministru de războiu, a fost de o natură pur privată și nu mai e nevoie să spun, că toate svonorile răspândite asupra vreunei misiuni se întemeiau pe combinațiuni fără valoare. Era foarte natural, ca profitând de șederea mea în Viena să simt nevoia de a cunoaște pe șeful armatei austriace și de a solicita onoarea să fiu prezentat împăratului Franz Josef, care mă cunoștea de acum 5 ani, când am însoțit pe prințul nostru de coroană la manevrele de lângă Cinci-Biserici (Transilvania).

Impăratul m'a primit foarte afabil, s'a interesat de sănătatea regelui și a reginei și a adus multe laude armatei române, care în cele mai grele împrejurări și-a îndeplinit datoria.

Impăratul cunoaște destul de bine orga-

putere, natural, dar care, din nefericire, n'a fost aplicat până acum. Mijlocul acesta constă în viața trăită afară de împilarea statului, în a se lipsi de ea și a se îndepărta.

În privința detaliilor chestiunii, care vă interesează, în privința preparativilor pe cari le întreprinde guvernul prusian ca să despoale pe proprietarii rurali de naționalitate polonă, și aici am mai multă milă față de organizatorii și față de executatorii acestei spoliațiuni, decât față de aceia, cari vor fi victimele. Aceștia din urmă au frumosul rol, că vor trăi într'altă țară, într'alte condiții ceace au fost și mai înainte. Deplâng pe opresori, plâng pe aceia, cari aparțin unei națiuni, unui *stat de bandiți*, și cari sunt solidari. Cred că pentru fiecare om dăruit cu un simț moral, nu încape nici o îndoială la răspunsul care! va da la întrebările: e mai preferabil să fii un prusian, solidar cu guvernul tău, sau un polon, alungat dela căminul tău?

Iată părerea mea asupra lucrurilor, cari se petrec acum în Posnania, sau mai bine zis reflexiunile mele, pe cari mi-le inspiră faptul acesta.

Iartă-mi dacă scrisoarea mea nu corespunde la ceea ce așteptai dela mine. Utilizează aceste rânduri în felul cu îți va părea mai potrivit. La orice caz ele mi-au servit ca să leg relații cu dta.

Confratele dtale devotat: *Leon Tolstoi*.

Și acuma gândiți-vă la amândoi marii scriitori, la Björnson și la Tolstoi. Ce-ar fi mai ușor pentru ei decât să tacă, să nu reflecteze nimic la stările anormale dela noi, căci interesul lor privat ar cere-o aceasta?!

Dar ei disprețuiesc o astfel de tăcere. Ei protestează, ei blastămă, căci glasul conștiinței lor le dictează astfel și ei n'ar mai fi reflexul sufletului lor mare, dacă n'ar face asta. Ei știu, că vor fi întâmpinați de huidulele din partea dușmană, ei știu că vor fi luați în râs, bajocuriți cu epitete de »senili«, de »bătrâni ramoliți«, dar ceace simțesc o mărturisesc, tare, pe față, cu energie.

Masa lor s'a prefăcut în amvon. Esteticianii vor protesta — unii din ei — le vor lua în nume de rău. Dar să protesteze. Glasul conștiinței nu poate fi reținut de o mie de teorii estetice false. — Și va veni un timp când vom peligrina pe lângă mesele lor de scris și vom zice cupinși de înfiorare: »Aici, pe masa asta, s'a mișcat mâna Lui și ne-a luat în apărare«, iar la mormintele lor vom vărsa o lacrimă, o boabă mare, curată, din tot ce avem noi mai scump și mai sfânt.

Voi, cari ne luați apărarea, voi, poeți, de două ori poeți, voi veți trăi în sufletele noastre.

H A Z.

Amândoi nemulțumiți.

Un gazetar apare dinaintea oficiului de dare și mărturisește, că venitul său anual e de 700 cor.

— Nu sunt mulțumit cu atâta zice funcționarul.

— Nici eu, răspunde gazetarul și pleacă.

nizațiunea armatei noastre și s'a interesat de progresele ei și de îmbunătățirile proiectate.

Mi-a fost dată onoarea să vizitez arsenalul și mai multe corpuri de trupă.

Mi-a rămas cea mai bună impresie despre instrucția armatei austriace.

Toate ramurile instrucțiunii militare sunt cultivate în mod practic și numai în vederea trebuințelor reale în caz de războiu.

Sunt foarte recunoscător ministrului austriac de războiu și șefilor de trupă pentru dovezile prietenești de camaraderie, cari fac onoare armatei române.

Un apel al artiștilor. Iată ce apel au lansat artiștii români :

»Subsemnații artiști pictori, sculptori și arhitecți din țară, având în vedere că aproape toate lucrările de artă, atât cele de seamă, cât și cele de puțină valoare artistică, sunt date artiștilor din străinătate, pripășiți la noi în țară, nevoiți fiind să plece din țările lor din cauza insuficienței talentului;

»Având în vedere că acești prelinși artiști au izbutit până acum ca prin proceduri nepermise și neleale să obșle lucrări ce s'ar fi putut executa onest, leal și artistic, fără să se recurgă la talente exotice;

»Având în vedere că prin aceasta se împiedecă pe de o parte progresul artei naționale ce trebuie să fie atât de scumpă tuturor bunilor români, iar pe de alta afară de pierderile materiale pe cari le îndură artiștii români, tinde să acrediteze în public părerea că în țara noastră nu există talente deși Academiiile din străinătate răsună încă de succesele reprezentanților artei române și numele multora din ei sunt o garanție de talent și de cultură artistică chiar în țările apusului cult și rafinat;

»Facem apel la simțul artistic, facem apel la patriotismul tuturor românilor, ca să se pue odată capăt acestei stări de lucruri dăunătoare pentru cultura națională; pentru artiștii din țară și chiar pentru prestigiul artelor române.

»Facem apel la toți acei pe cari progresul artei îl interesează, îi rugăm să nu mai încredințeze cu ușurință artiștilor străini din țară lucrările mari sau mici, îi rugăm să se gândească cum azi prin aceasta artele române ar înflori căci artiștilor români nu se poate tăgădui nici tehnică, nici talente, nici devotament și deci ele au nevoie numai de învoia și sprijinul țării spre a se înviora, spre a se desvolta într'o bogată și frumoasă eflorescență, spre a se intrupa în forme desăvârșite ce vor consacra pe veci triumful geniului românesc.

Em. Bardasare, pictor; C. Bălăcescu, sculptor; N. Grimani, pictor; D. Paciurea, sculptor; R. Aurelian, pictor; C. Arlescu, pictor; C. Pascali, pictor; P. Serafim, pictor; A. Angelescu, pictor; D. Serafim, A. Vintilescu, pictor; N. Bran, pictor; arhitect Petculescu; Popescu Gabriel, pictor și gravor; Kimon Loghi, pictor; Maxentian, arhitect; Al. Pascu, arhitect; Mecederu, arhitect; Satmary, pictor; Negrescu, pictor; Milaki, arhitect; Tincu, pictor; Păunescu, arhitect; Sperlich, pictor; Spaethe, sculptor; Mihailescu Al. pictor; Ludvic Basarab, pictor; loc. P. Mogoș, pictor; Iser, pictor; Petrașcu, pictor; Ionel Pompilian, arhitect; C. B. Herjeu, arhitect; Mantu, pictor; Secară, arhitect; Iuliu Popp, pictor și gravor.

Din străinătate.

Bulgaria în 1907. Evenimentele cari s'au petrecut în Balcani în cursul anului 1907 interesându-ne în chip deosebit le vom rezuma pe scurt. Vom începe cu Bulgaria. Anul 1907 și-a făcut apariția în Bulgaria odată cu falmoasa grevă a cefeștilor bulgari. Apoi, data de 3 Ianuarie va rămânea memorabilă pentru bulgari, căci la inaugurarea teatrului național a fost fluerat principiile iar a doua zi universitatea a fost închisă, toți profesorii dați afară, ministrul de instrucțiune publică, Sișmanov, sacrificat, studenții bătuți închiși, încorporați în armată, cu un cuvânt când s'au făcut acte de anarhie. Ca o urmare a acestor fapte, vedem coalizarea tuturor partidelor politice, un

bloc falmos, al cărui scop era să răstoarne actualul guvern stambulovist.

În 1907, Bulgaria a serbat 20 de ani de domnie a prințului Ferdinand, și jubileul de treizeci de ani dela eliberarea ei de sub jugul turcesc. Acest din urmă jubileu a fost al întregului popor bulgar, la care s'au asociat toți generalii ruși, cari în 1877 au luptat pe câmpurile principatului.

Tot în acest an, Bulgaria a suferit și două pierderi mari. Una din ele a fost resimțită de partidul stambulovist, iar cea de a doua de întregul popor.

În 1907 cade lovit de glonte ucigător al armei lui Alexandru Pețof, ministrul președinte Pețof; ucigașul a fost unealta pasiunilor politice.

1907 își încheie bilanțul cu asasinarea lui Sarafoff și Garvanoff, șefi macedoneni, loviți de arma lui Panița.

Procesul generalului Stoessel. În procesul Stoessel au avut loc ieri scene emoționante. Generalul Smirnov a făcut declarațiuni cu desăvârșire defavorabile generalului Stoessel.

Cu privire la ultimele lupte ce s'au dat la Port-Arthur, generalul Smirnov a spus :

— Afirm că generalul Stoessel nu a luat parte la luptele noastre, nu a luat parte la apărarea Port-Arthurului. El se mulțumea să dea porunci de departe și să discute chestiuni de competență.

Generalul eră preocupat de ideea de a predă fortăreața în mâna adversarilor.

La auzul acestor acuzații Stoessel s'a ridicat în picioare și a declarat că generalul Smirnov nu spune adevărul.

»Mărturia pe care acesta o face acum este neîntemeiată, cum a fost neadevărată și mărturia depusă în fața comisiunii de instrucție.

S'a pus capăt acestei scene prin chemarea noilor martori.

Complot pentru distrugerea flotei americane. Rio de Janeiro. Poliția a descoperit un complot anarhist având de scop a distruge o parte din flota americană. Focarul conspirațiunii se află la Petropolis. Un om numit Ioan Fedher, aflător la Petropolis, ar fi șeful conspirațiunii, însă ar fi luând parte și anarhiștii străini. Într'o notă oficială a guvernului brazilian se declară că înainte de sosirea flotei americane la Rio s'a primit informațiuni în Washington și din Paris după cari mai mulți anarhiști de diferite naționalități proiectează un atentat asupra vaselor de războiu americane. Poliția a luat măsuri de pază pentru a împiedecă acest atentat. Au fost arestate mai multe persoane, toate străine.

O catastrofă îngrozitoare.

Clocnirea a două vapoare. — Bărți de salvare dispărute. — 21 victime.

Privitor la o catastrofă întâmplată pe mare (Holanda), se telegrafiază următoarele :

Amsterdam, 23 Ianuarie. Un vapor al societății Harvich s'a ciocnit cu vaporul englez »Axminster«, lângă Neuve Vatterveg. Eră o ceață cumplită. Căpătorii de pe vaporul englez s'au refugiat toți pe o barcă de salvare. Erău 21 inși, anume: 1. damă, 3 servitoare de vapor, 2 fochiști, 1 matelot și un slujbaş de vapor și alții. Au avut atâta vreme să ia cu dâștii și d'ale mîncării și apă, pentru mai multe zile. Au luat de asemeni lopeți de cârmuit, vântrele și o busolă.

Aflându-se despre această nenorocire, din port au plecat mai multe vapoare de salvare să caute pe naufragiați. Din cauza ceței dese nu s'a putut însă da de urma bărcii de salvare și, peste tot, sunt puține speranțe că vor fi aflați. Marea este adică și furtunoasă, așa că de sigur se vor fi înecat toți.

O altă telegramă vestește :

Rotterdam, 24 Ianuarie. Conform știrilor controlate, în catastrofa dela Vatterveg au căzut victime mai multe persoane decât se credea în primul minut. Pe barca de salvare care s'a putut desprinde de vaporul naufragiat s'au refugiat adevărat mai mult decât 21 persoane, și anume, 26. Până acum nu s'a dat de urma bărcii și sunt puține speranțe să poată fi găsiți. Il va fi înghițit marea.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 24 Ianuarie n. 1908.

— Fișpan al Timișorii, precum scriu ziarele ungurești, este numit deja *Hertelendy Ferencz*, membru în casa magnaților, fost fișpan în comitatul Zala. Autograful prea înalt va fi publicat zilele acestea în foaia oficială.

În comitatul Timișorii n'a aflat contele negru om care să-i între în intenții. A trebuit să aducă din Zala.

— O acuză împotriva redactorilor dela »Lupta«. Câteva ziare românești, puse în serviciul guvernului unguresc, publicaseră știrea că unul dintre redactorii dela »Lupta« s'ar fi prezentat în cameră la dl C. Burdia, oferindu-i, în schimb unor destăinuri, serviciile. Burdia, drept răspuns, l-ar fi măsuraț din creștet până'n tălpi și i ar fi întors spatele.

Față de această acuză, redactorii »Luptei« dd. Lucian Bolcaș, George Stoica și Iosif Schiopul publică în »Lupta« de azi o declarație în care tăgăduiesc cele de sus, somând pe dl Burdia ca în termen de 3 zile să comunice numele celui »redactor« care i-s'a prezentat și i a oferit serviciile.

† **Georgiu Telescu.** Din Lugoj ne vine o știre tristă: canonicul Georgiu Telescu, care nu-s decât puține luni de când s'a despărțit de noi, unde un pătrar de veac a păstorit, ca protopop, turma credincioasă, a încetat din viață.

Despre acest caz de moarte familia a trimis următorul anunț funebrel :

Cu inimă plină de durere aducem la cunoștință tristul anunț cumcă preț iubitul nostru soț resp. tată, moș, frate *Georgiu Telescu*, canonic al bisericii catedrale din Lugoj, după un morb greu în 22 Ianuarie 1908 la 11 ore noaptea, în anul etății 68, al preoției 42, al canonicatului anul al 2-lea, după împărtășirea cu ss. sacrameinte și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului. În-mormântarea rămășițelor scumpului defunct se va întâmpă Vineri la 24 Ianuarie 1908 la 2 ore p. m. după ritul bisericii gr-cat. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! Lugoj la 22 Ianuarie 1908. Rozalia Telescu n. Pap, soție. Gh. și Livia m. dr. Gheța, prunci. Sofia Telescu m. Pocrean, soră. Dr. Ioan Gheța, avocat, jînere. Ionel, Vasile, Alexandru, Livița, nepoți.

Defunctul a fost un fiu credincios bisericeii și neamului, om de pace și bunăînțelegerere și prin serviciile prestate, a și ajuns la o treaptă frumoasă în biserică. S'a bucurat în Arad de stima generală și toți câți l-au cunoscut vor regretă adânc încetarea lui din viață.

Familiei greu încercate trimitem condoleanțe.

— »Bravii jandarmi«. Așa-i numesc jurnalele ungurești de câte ori au plăcerea să înregistreze câte-o brutalitate săvârșită de ei împotriva românilor. Abia ieri înregistrăm bravura lor din Covăsinț azi avem alte de înregistrat, care ne vorbesc de »bravii jandarmi«. Iată ce ne scrie corespondentul nostru din Madoș :

Vă rog să înregistrați următorul caz de infamă brutalitate a jandarmilor: În comuna Giulvăz comitatul Torontal și-a petrecut sara, în 20 Ianuarie, fruntașul econom de acoio Găvrilă Gherbon cu mai mulți soți ai săi. Erău în mare veselie, la ce apoi întră jandarmii în cârciumă și-i îndrumă pe oameni la liniște. Către zece ore seara, oamenii pașnici se depărtau către casă; sigur vor fi fost veseli și atunci, așa că au fost iar îndrumați la ordin, de către jandarmi, cari i-au atacat cu baioneta, pe care bietul om a pus mâna spre a o împiedeca de a i se

înfige în piept. Jandarmul trage repede pușca îndărăt și îi taie de tot degetul și palma omului. — Degetul numai pielea îi ține decorpul bietului om. — Vulneratul Gherbon Găvrilă pleacă cu soțul său Sofronie Catău la casa comunală să ridice jalbă contra jandarmilor. Acolo jandarmii atacă din nou pe bietii oameni, lui Gherbon Găvrilă îi despică capul cu trei tăeturi de sabie, așa că se află între vieată și moarte în spital, iar Catău Sofronie este tăiat cu sabia în spate. Se face investigație din partea comunei. — Că cine va avea drept, nu începe îndoială.

— **Reforma electorală** le dă mare bătaie de cap fruntașilor unguri. Pentru a se îngrădi de primejdia ce poate veni din partea naționalităților, Apponyi în conferința din urmă a clubului kosuthist a cerut ca partidul să voteze revizuirea regulamentului dietei... Altfel ce s'ar face oligarhii în fața celor 100 (acum nu mai zice: 120!) naționaliști și socialiști.

Se înțelege că mamelucii au aplaudat frenetic și au făgăduit să dea guvernului tot concursul pentru revizuirea regulamentului.

Acum vine alt patriot, deputatul dr. Baross János și scrie un lung articol în »Budapesti Hir-lap« de la 24 c, pledând pentru cât mai multe măsuri care să reducă dreptul naționalităților, altfel ce va fi cu — *supremația maghiară?*

Preocuparea patrioților nu este adică să se facă o lege dreaptă, ci fie și în chipul cel mai artificial și pervers să se asigure supremația oligarhilor!

Vom reveni asupra »ideilor« învățatului (?) maghiar!

— **Alegerea din O-Buda.** Alegerea de ieri din O-Buda s'a terminat cu învingerea candidatului guvernamental Botzenhardt. Komjathy încă în decursul alegerii, în orele de după amiază și-a retras candidatura.

— **Acțiune penală contra lui Kardos Árpád.** Nu știm dacă își mai aduc aminte românii de acest bărbat ilustru, contra-candidatul de astă toamnă al părintelui Lucaciu în cercul Beiușului, în favorul căruia guvernul trimisese 1500 de suflători în cerc, ca să-l scoată cu orice preț învingător. Ce zarvă, ce vuet, ce năcaz când a căzut indispensabilul bărbat a cărui lipsă se simțea atât de mult în parlament. Acum ne vine o știre care ne face să înțelegem și noi marea pierdere: că într'adevăr românii despolară atunci de o po-doabă parlamentul din Budapesta. Impotriva lui Kardos Árpád, candidatul din Beiuș, profesorul universitar Vécsey Tamás a făcut o acțiune penală la tribunalul din Budapesta, acuzându-l că ar fi săvârșit el și rudenii sale, *malversațiuni în sumă de 1/2 milion coroane* la banca unde era director. Vécsey este prezident la banca lui Kardos, care a mai fondat și alte două institute de bani, de unde cu cambii de ale lui și rudenilor sale ridicase aproape tot capitalul. Cheltuind enorm cu alegerea din Beiuș, n'a mai avut să plătească nici dividendă acționarilor, cari mai târziu aflaseră că Kardos li-a papat și capitalul. Au făcut apoi acțiune prin Vécsey contra lui.

Prea s'au grăbit domniile acționați. Trebuiau să s'adreseze la comisia Dietei unde se află protestul contra alegerii din Beiuș, le putea face aceasta serviciu să nimicească odată mandatul părintelui Lucaciu, căci chestia lui Kardos nu mai suferă amânare. Bărbatul trebuie cu o clipă înainte adus acolo unde îi este locul: în parlament. Pe târcăieni cine i-ar putea mai demn reprezenta!

Necrolog. Primum următorul anunț funebru: Corpul învățătoresc dela școala capitală ortodoxă română din Lugoj are profunda durere a aduce la cunoștință, că valorosul coleg *Vasile Nicolescu* fost învățător, primul comisar școlar, întemeietorul și primul prezident al »Reuniunii învățătorilor dela școlile confesionale ort. române din dieceza Caransebeșului«, fondatorul casinei române și membru în direcțiunea institutului de credit »Lugojana«, după o activitate laborioasă de 45 ani pe terenul luminării poporului și a pensionării sale de 13 ani în urma unui morb

scurt și împărțit cu sfintele Taine a răposat în Domnul Mercuri în 9/22 Ianuarie, c. la orele 7 seara în etate de 75 ani.

Osemintele pământești ale scumpului decedat se vor așeza spre vecinica odihnă Vineri în 11/24 Ianuarie, c. la orele 2 d. a. în cimiterul ortodox român din loc. *Lugoj*, 10/23 Ianuarie, 1908. Fie-i țărâna ușoară și memoria eternă! *Corpul învățătoresc.* Trimitem celor întristați condolențe.

— **Cutremur de pământ.** Ieri dimineața pe la orele 5 s'a simțit în provincia Calabria din Italia un vehement cutremur de pământ, care a făcut pagube în localitățile Branchallone, Brusano și Feruzzano. Cutremurul a produs mare panică între locuitorii provinciei, dar moarte de om nu s'a întâmplat.

— **Insule dispărute.** În urma unui vehement cutremur de pământ insulele Obisno e Jur și Tayo Nueta din sânul de mare dela Mexico s'au scufundat. Pe insule se aflau peste o sută de muncitori, cari toți au fost înghițiți de Ocean.

— **Mulțumite publice.** La petrecerea aranjată de meseriașii români din Arad, la 13 Ianuarie n. 1908, au binevoit a suprasolvi următorii domni; cărora și pe calea aceasta li-se aduce mulțumită:

Magn. S. dl dr. Ioan Suci, dep. dietal 10 cor., P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp, Magn. S. d-nul Stefan C. Pop, dep. dietal, Magn. Sa dl dr. Nic. Oncu, dep. dietal, P. C. Sa Roman R. Clorogariu, fiecare câte 5 cor., dr. C. Iancu, dr. Tămășdan, câte 4 cor., dr. Ioan Németh, Virgil Antonescu, dr. Iustin Marșieu, Iuliu Herbay, câte 3 cor., Magn. Sa Vasile Goldiș, dep. dietal, Gherasim Serb, Iustin Olariu, dr. Ilie Precuș, G. Popovici, Virgil Bogdan, Vasile Olariu, Corn. Lazar, Ludovic Fazekas, I. Moldovan, George Stan, câte 2 cor. Ioan Costa, Vasile Arjoca, Ilie Papp, Ioan Moldovan, G. Purcariu, Călniceanu, Sava Sevlci, Alex. Morariu, Eugen Costina, Petru Vasilon, Tr. Vățian, Ioan Bozo, Petru Codreanu, Ioan Moldovan, N. N... câte 1 cor., George Scorțar, Aug. Susan, George Hajos, câte 60 bani. Arad, 22 Ian. n. 1908. *Leon Muntean*, cassar.

— **Dl dr. Ioan Rednic** de Iulești, protomedic al cercului Vașcău a lăsat să facă un gard de scânduri de brad, în jurul grădinei școlii din din Vașcău — în valoare de 400 cor., pentru care faptă marimioasă îi mulțumim și rugăm pe bunul D-zeu să l țină la mulți ani, ca să-și poată repeta binefacerea. *Comitetul parohial.*

— **Săpun de vloreă de Parma.** Sub această numire de câțiva ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de violele? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare se nu întrebulește acest săpun, numai ca să-i tindă mâna de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil., 3 bucăți 2 coroane 20 fil. Pregătește Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă, Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Vojtek și Weisz, Lugoj în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

Dela judecătorii.

§. **Pus sub acuză.** Azi, nainte de ameazi, s'au desbătut la senatul de acuză din Arad excepțiunile date de dl *Nicolae Magier*, înv. în Vidra (com. Arad), în contra acuzei unor unguri d'acolo, că d-sa ar fi zis: »*Vom arăta noi cum se fac alegerile la comitat când va fi România până la Guravăii.*«. Expresia aceasta a fost încriminată de parchetul din Arad care a ridicat acuza de agitație contra statului împotriva învățătorului Magier. Azi, s'a desbătut afacerea înaintea senatului de acuză, care cu toate că apărătorul *dr. Iustin Marșieu*, a arătat că acuzatul a folosit cuvintele acelea în glumă într'o societate de unguri — *l-a pus sub acuză.*

Ungurii l-au denunțat pe bietul învățător și acum înzădar se apără, trebuie să plătească scump cînștea că și-a permis să glumească într'o societate ungurească. Pot învăța și alții din pățania lui.

CONVOCARE.

P. T. membrii ordinari, fondatori și onorari ai »Societății rom. de lectură din Bocșa-română« sunt prin aceasta invitați a participa la adunarea generală, ce se va ținea în 3/16 Februarie a. c. la 3 ore p. m. după următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării generale și raportul general.
 2. Raportul cassarului.
 3. Raportul bibliotecarului.
 4. Staverirea preliminarului pe 1908.
 5. Alegerea comitetului și funcționarilor.
 6. Propuneri și interpeări.
 7. Incheierea adun. gen.
- Bocșa-română, din ședința comitetului ținută la 4/17 Ianuarie 1908.
- Iancu Ișfan Stan*,
președ. *Miron Popovici*,
notar.

Serviciul nostru telefonic.

Proiectul revizuirii în Cameră.

Budapesta, 24 Ianuarie.

Ședința se deschide la 10 ore supt președinția lui Justh.

Dintre deputații naționali prezenți: Vlad, Lucaciu, Hodja, Skiciak, Moksici și Bella.

La începutul ședinții sunt de față mulți deputați pentru că se citește motivarea revizuirii regulamentului.

Deputatul Nagy Emil dezvoltă motivarea proiectului. Face o reprivire istorică asupra majorităților de pân'acum și declară că acum când majoritatea reprezintă într'adevăr națiunea ungară, nu ca sub Tisza, regulamentul Camerii se poate schimba. Când era Tisza, reprezentanții adevărați ai națiunii erau în minoritate și opoziția de atunci avea nevoie de actualul regulament. Schimbarea regulamentului e impusă prin *primejdia care amenință națiunea din partea naționalităților și a socialiștilor.*

Roagă Camera să pună în discuție proiectul noului regulament.

Naționaliștii și disidenții votează contra.

Majoritatea primește. În restul ședinții nu se petrec lucruri de interes deosebit.

In caz de războiu cu România... Ieri pe culoarele camerii, ministrul de interne contele *Andrássy*, voind să illustreze cu exemplu necesitatea revizuirii regulamentului, a zis:

— Dacă ar rămânea regulamentul actual, într'un caz de războiu cu România, românii ar putea oprî prin obstrucție votarea contingentului militar.

Declarația lui Andrássy a făcut senzație și a fost viu discutată în cercul deputaților români. Corespondentul nostru s'a adresat în chestia aceasta unuia dintre deputații noștri, care i-a spus:

— Într'adevăr, insinuarea nepotrivită a ministrului de interne *Andrássy* ne-a frapat pe toți. Deputații români sunt hotărâți să aducă în discuția camerii aceasta declarație și vor ști să afle răspunsul pe care îl merită o astfel de logică.

Alegerile din Croația. *Agram*, 24 Ian. În toată țara e o agitație mare în vederea alegerilor. Coaliția partidelor croate a candidat până acum în 9 cercuri. E sigur că vor candida aproape în toate părțile. Iar unde rezoluționiștii nu vor candida ei, ci vor fi candidați guvernamentali de partidul Frank, fie la alegerile generale fie la balotagiu, »*Obzor*« îndeamnă pe rezoluționiști să voteze cu partidul lui Frank, deși de altfel e

ceartă mare între rezoluționiști și partizanii lui Frank.

După toate probabilitățile, majoritatea vor câștiga-o rezoluționiștii.

La Veröcze au fost tulburări și bătăi mari.

Sârbii radicali și banul. »Keleti Értésítő« primește din Agram știrea că în urma intervenției fișpanului Hidegkuthi, sârbii radicali din Neopianta s'au învoit să ajute pe noul ban în stăruințele lui de a sparge coaliția croată și a-și face partid. În schimb candidații sârbi radicali vor fi considerați ca partizani ai banului și ojuțați în tot chipul pe vremea campaniei electorale. Tradarea asta a sârbilor radicali desigur va produce multă amărăciune între croați. Lupta va fi astfel și mai înverșunată.

Iasa Tomici la Wekerle. »Pester Lloyd« aduce știrea că șeful sârbilor radicali, Iasa Tomici, a scris un memoriu, în care arată cum partidul sârb radical, ajutat de guvern, ar putea asigura banului 23 mandate.

Ne aducem însă aminte de o broșură a dlui Iasa Tomici, în care spunea: »Nu o să mai fiu măgar și să mă las păcălit de unguri«.

Ziarele guvernamentale publică de altfel o declarație a dlui Iasa Tomici, care spune că a venit la Budapesta și a pertractat cu Wekerle, Andrassy și Apponyi în afaceri — bisericesti.

Se poate că și despre afaceri bisericesti au discutat.

Proiectul contra beției. București, 23 Ianuarie. În ședința de azi dl Costinescu a depus la Senat proiectul privitor la monopolul cârciumelor dela sate.

Economie.

A 19-a adunare generală

a Reuniunii române agricole sibilene.

Duminecă, în 29 Dec. 1907, s'a ținut în Călnic, de lângă Sebeșul-săsesc, adunarea generală a 19-a a »Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiu«. Adunarea s'a ținut în sala mare a pomposului edificiu școlar, din Călnic. A participat la adunare aproape întreaga obște noastră din Călnic. Dintre comunele învecinate Reiciul a fost reprezentat prin notarul D. Munthiu, prin parohul Ig. Filip și inv. Bărsanu, Dealul prin parohul Dura, Gârbova prin parohul R. Pop și Rehăul prin învățătorul Cărpeneșan, centrul cercului nostru, Șebeșul-săsesc, ocupat, probabil cu afaceri de interes și mai obștești, n'a avut reprezentanți la această lucrare de interes general economic românesc.

Comitetul central al reuniunii a fost reprezentat la adunare prin dnii R. Simu, membru în comitet și totodată prezident al adunării generale, Nic. Iosif, inv. în Aciliu și membru în comitet, Aurel Coșciuc conducătorul școlii economice consistoriale din Sibiu și Vic. Tordășianu, secretarul reuniunii.

Dl R. Simu, binevențând participanții, cari au ținut să se prezinte în număr atât de mare scoate în relief lucrările mai de căpetenie, săvârșite de Reuniunea agricolă în cei 20 ani de existență ai săi. De încheiere, punând în vedere, că reuniunea are să dea samă astăzi de lucrările ei din 1906, declară adunarea generală deschisă.

Secretarul Tordășianu, pune în vedere, că după praxa introdusă la reuniune, peste părțile formale și puțin folositoare pentru economii ale adunării generale se va trece repede ca astfel să se poată folosi cât mai mult din timp pentru prelegerile practice, ce se vor ținea pentru economii noștri, cari mai ales acum, în timpul de iarnă, când nu-i bat gândurile lucrurilor câmpului și sunt și odihniți după greul muncii din toamnă, sunt mult mai primitivi de sfaturi bune. După ce raportul

general este tipărit și distribuit între membrii, dl Tordășianu, în schițarea lui arată, că reuniunea în 1906 a ținut în Apoldul-rom. prima expoziție de copii, aranjată cu scop de a cunoaște împrejurările de trai ale poporului, de a cunoaște ce preț pun părinții pe copiii lor, fiitorii muncitori ai noștri, cum îi îmbracă, cum îi hrănesc, cum își îngrijesc locuințele, cum e îmbrăcăminte, în ce măsură poartă de grijă de curățenia și de sănătatea trupului și celelalte, dela cari atârna puterea de viață a omului. Expoziția, la care au alergat fruntași din aproape toate comunele din cerc, a reușit peste așteptare și ea privilegiu a dat și altora de a se gândi la aranjarea de asemenea expoziții. Intre copiii premiați s'au împărțit 204 cor. premii.

În cele 2 suburbii ale Sibiului și în comuna Cristian, reuniunea a ținut întruniri agricole, unde s'a vorbit despre însoțiri de ale economilor pentru a se putea prevedea cu bani ieftini, trebuincioși la lucrările lor, mai departe despre stupărit, cultura viilor, etc.

În comuna Săsciori s'a ținut a 16-a expoziție de vite de prăsilă, unde s'a vorbit despre vitele de soiuri ales, despre hrănirea și îngrijirea lor. La expoziție au participat economii din 8 comune cu vitele lor. Premii s'au împărțit în sumă de 200 coroane.

În comuna Poplaca s'a făcut plantarea pomilor altoiți (meri pătuli), dăruiri membrilor de acolo; la plantare, pe lângă obștea de acolo, au luat parte trimiși din 5 alte comune.

În comuna Bradu la adunarea generală a 18-a, s'a tractat despre stupărit, despre cultura pomilor și despre însoțirile sătești.

În mai multe zeci de comune s'au împărțit pomi pădureți, în total 15 800. Aproape toate comunele din cercul Sibiu și Săliște au procurat cu preț redus altoi (meri) din cei 8000 poși de Reuniune în vânzare. Membriilor din 32 comune li-s'au dăruit sămințe de nutrețuri măiestrite din cei 143 kigr. semințe de trifoiu, rapi și lufernă, procurate de Reuniune cu cor. 190.77. Numeroși proprietari cu locuința afară de comitat au procurat prin mijlocirea Reuniunii semințe de zarzavaturi, nutrețuri măiestrite, etc.

S'a laudat hărnicia cărmacilor tovarășilor agricole din Apoldul-rom. și Roșia-săs. și s'a stăruit asupra importanței însoțirilor de credit sătești sistem »Raiffeisen«, arătându-se cum unele din însoțiri lucrează numai cu banii proprii (cu depunerile și părțile fundamentale) și cum la cele 12 însoțiri depunerile dau suma considerabilă de cor. 179.079.88.

S'a arătat lucrările făcute la școala practică de economie din Săliște; s'a dat samă de colecția din industria de casă (albumurile artistice de cusături și țesături ale Reuniunii; colecția de vechituri, de broderii și țesături nouă; răsboaie și cele 18 păpuși costumate) etc. etc.

Raportul general s'a lăsat la cunoștință și comitetului i-s'a votat mulțămite pentru hărnicie.

Războinile pro 1906, cenzurate prin membrii comitei de reviziune D. Munthiu, N. Dura și G. Rehovean, s'au aprobat și s'a dat comitetului absolutului, deasemenea s'a aprobat bugetul pro 1908.

Locul vacant din comitet, s'a întregit prin alegerea dlui Aurel Coșciuc, conducătorul școlii econ. consistoriale, drept membru în comitet; s'au exprimat condolențe pentru membrii răposați și s'au votat mulțumite instit. »Aibina« și celorlalți binefăcători ai Reuniunii.

Toate isprăvite, membrul din comitet, dl N. Iosif, face o introducere mai lungă despre situația piugarilor și despre mijloacele, prin cari s'ar putea îndrepta această situație și trece la cultura rațională a viilor și la boalele lor. Discursul dlui Iosif, ținut în limbajul poporului, a fost ascultat cu adevărată sfîntenie. Schițarea întreagă a lui o țin de prisos, câtă vreme broșura »Vierul rom.« scrisă de dl Iosif, e la dispoziția obștei noastre.

Drept continuare a discursului dlui Iosif, a urmat vorbirea instructivă a dlui Aurel Coșciuc, care, începând cu culesul viilor, a trecut la tescut, la îngrijirea vinului, la ținerea în bană rânduială a pivnițelor, a vaselor; la morburile vinului etc. etc. Dat fiind, că dl Coșciuc, care e specialist în tractarea vinului, va da în broșură importantul său discurs, în raportul de față mă mărginesc pe lângă cele expuse.

La apelul secretarului câțiva fruntași din Călnic s'au înscris în șirul membrilor Reuniunii, iar între cei prezenți s'au împărțit un număr mare de cărți economice din editura Reuniunii.

Exhaustivă ordinea de zi, dl Simu mulțumește tuturor pentru binevoitoarea conlucrare și dorind, ca sămânța aruncată astăzi să producă roadele dorite, declară adunarea generală încheiată.

La ora 3 și 3/4 d. a. ajunși la masa bogată a învățătorului pensionat G. Rehovean, ne-am ocupat tot de afaceri de interes general și am aflat cu multă părere de rău, că dacă afacerile românești din această comună bogată și mixtă nu merg după cum ar trebui, cauza e indolența parohului de acolo de o parte, iar de alta neînțelegerile dintre fruntași din Sebeșul-săs., cari se resimt și în cerc.

»Învățătorul«.

O nouă reducere a discountului. În toate cercurile financiare face mare și natural plăcută senzație o știre din Londra că Banca Angliei a redus din nou etalonul cu un procent întreg, dela 6 la 5. Se așteaptă o continuă îmbunătățire a situației financiare.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 23 Ian. 1908.

INCHEZAREA la 1 ORĂ :

Orâu pe Apr. 1908 (100 klg.)	25 08—25 10
Secară pe Apr.	21 38—21 40
Ovăș pe Apr.	16 38—16 40
Cucuruz pe Mai 1908	13 96—13 98

INCHEZAREA la 4 ORE :

Orâu pe Apr.	25 18—25 20
Secară pe Apr.	21 56—21 54
Ovăș pe Apr.	16 44—16 46
Cucuruz pe Mai 1908	14 02—14 04

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul :

Orâu	
pe Tisa — — —	24 K. — 25 K. 70 H.
Din comitatul Albel — — —	24 » 30—25 » 30 »
De Pesta — — —	23 » 70—25 » 40 »
Bănățenesc — — —	24 » 20—25 » 10 »
De Bacica — — —	24 » 40—25 » 25 »
Săcară — — —	21 » 80—21 » 90 »
Orzul de nutreț, cvallitatea I.	15 » 50—15 » 70 »
» de cvallitatea II — — —	15 » 30—15 » 50 »
Ovăș » » I — — —	16 » 40—16 » 80 »
» » » II — — —	16 » — 16 » 30 »
Cucuruz vechiu — — —	— » — — — » — »
» nou — — —	13 » 65—13 » 85 »

BIBLIOGRAFIE.

A apărut: »Luceafărul« Nr. 1—2 cu următorul sumar: Octavian Goga, Poezie. C. Sandu-Aldea, Pe drumul Bărăganului. Etena Farago, Scrisoare (poezie). Al. Ciura, Aducere aminte. * * Din popor (poezie). Ioan Ciocărlan, Inimă de mamă (nuvelă). I. U. Soricu, Sonete. O. de Cozmutza, Scriitori din Paris. G. C. Ionescu, Dela țară. Cronica: Anul nou în viața literară. Drama românească. »Die Karpathen«. Regele-poet Oscar II al Suediei. Rectificare. — Posta administrației. Ilustrațiuni: Cottet: Pescari în port. O. Spaethe: Pictorul Luchian. Luchian: Păstor cu oi. Luchian: Peisagiu. Cottet: Dolu. Caricaturistul Iser în atelierul său. Iser: O bucureșteancă. Cottet: Dolu. Cottet: Dolu. Cottet: Oarbă. Ch. Cottet de Ed. Steichen, Regele-poet Oscar II al Suediei.

Posta Redacției.

Rugăm pe dl Sever Dan, să ne comunice unde se află fiindcă are la noi scrisoare.

Posta Administrației.

George Axente, Arapatak. Am primit azi 11 cor. ca abonament până la 1 Iulie 1908. Dl Ioachim Botta din Kovászna datorește cu 3 cor. p anul 1907.

Aurel Popoviciu, Mercsina. Am primit 20 cor. ca abonament până la 15 Octomvrie 1908.

Ioan Popa, Buciumșasa. Am primit 6 cor. ca abonament până la 1 Aprilie 1908.

Ioan Iancin inv. Almaș. Am primit 12 cor. ca abonament până la 1 Iulie 1908.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.

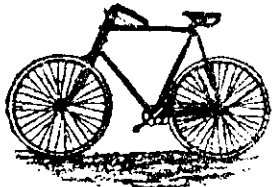
Editor proprietar George Nichin.

NEMECSEK VINCZE Szeged

Valéria-
tér (pala-
tul dr
Gold-
schmiedt)

Au **biciclete** cele mai bine
sosit fabricate.

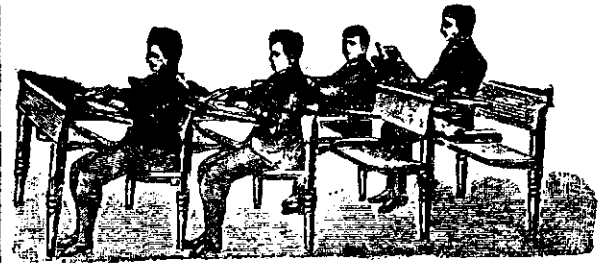
Mă rog a-mi visita depositul, este
isvorul cel mai bun de cumpărat în
părțile constitutive și **gumi**, email lu-
ciu și nielatură cu preț moderat, **ma-
șini de cusut SNER** și mașini pentru măiestri. În
atelierul meu mechanic fac tot felul de articli de bransa
aceasta și anume: **puști**, mașini grăitoare, mașini de
brodat, utensilii artistice pentru ingineri și medici, lucruri
de arthopedie și de tehnica electrică, telegrafuri de casă
și orice fel de transformări.

== Se pot cere și solviri în rate. ==

Bănci de școală

de diferite sisteme,
mai ales se reco-
mandă cele solide
și ieftine, bănci de
școală cu două lo-
curi de șezut

Patent Pfarer I. Konnerth acestea au un pult tare, distanță mini-
mală, călimar de cerneală portativ, și un sistem simplu de întors banca,
prin ce e ușor de a se curăți școala și se pot comanda în șapte mă-
rimi. Modele se trimit la dorință. Bănci de probă sunt în atelierul
de măsur al lui

Nagyszeben, Elisabetgasse 53.

Wilhelm Connerth.

Atențiune!

Vecerne și sete.

Slăbit și ostenit e fiecare lucrător, care în zile călduroase își
astâmpără setea cu vin, rachi sau bere.

Cu voie de lucru și cu putere însă rămâne fiecare, care
folosește ca **astâmpărător de sete** un pocal rece de cafeiu »Enrilo«.

Fertura aceasta »Enrilo« se pregătește foarte simplu.

Iai la un litru de apă cam 2 lingurițe de cafeiu pline — 10 grame:
înlocuitor de cafeiu Enrilo a lui Franck, îl lași să fiarbă bine 5 minute, (la
primul clocot îl mesteci odată:) și îl lași 3 minute apoi să se așeze, torni apoi
fertura limpezită, puic ceva zahăr și îl lași (într'un vas cu apă rece sau gheață)
să se răcească.

Un litru de cafeiu de acesta gustos »Enrilo« vine cu za-
hărul dinpreună numai pe **3 fileri.**

Pentru lucrătorul »Enrilo« aceasta ca **astâmpărător de sete** față
de vin și de bere e o crutare însemnată la săptămână.

Cu lapte formează cafeiul »Enrilo« un dejun și o cină foarte bună.

Atențiune!

Cafeiul acesta »Enrilo« se fabrică numai în fabricile lui
Henr. Franck și, se capătă în fie-care băcănie.

A n u n ț.

Mi-am deschis
atelier stabil de dantură,
în Brad (Hunyad-m).

Dr. Tiberiu Tisu,
med. univ.

Numai e emigrare!

pentru că și la noi poate câștiga ca'n Ame-
rica, dacă se ocupă cu industria noastră
de casă.

Dă lămuriri prima întreprindere din Un-
garia de Sud de mașină de împletit în casă.

Kötögép vállalat, Szeged,
strada Iskola nr. 18.

Haltenberger Béla,

văpsitorie de haine, curățitorie chimică și
fabrică de spălat în aburi.

◆◆◆ **KASSA.** ◆◆◆

Se curăță sau se văpșește cât se poate
de frumos, haine de iarnă, blănării, haine
de dame, bluse, toalete de bal.

Jachete de piele descolorate, se văp-
șesc într'o culoare închisă trairică.

Gulerele și manșetele, se curăță și
se fac albe ca zăpada, fără chlor.

În casuri de doliu, se văpșesc ime-
diat hainele în negru.

Firma pune mare preț pe expediarea cât
se poate de repede și punctual **pe poștă**
și în provincie.

Odăjdii bisericesti, brodarile se cu-
răță frumos și multă îngrijire.

Productele de ACID-CARBONIC din Muschong-Buziás stațiune balneară

aranjată din nou

expediază și afară de cartel imediat cantitate cât de mare

ACID-CARBONIC-LICHID

chimicește curat și natural, în lichid din isvorele de ac-
cid carbonic din bala celebră Buziaș, pentru prepararea
apelgazoase, pentru restauratori și alte scopuri industriale.

!! Cel mai spornic acid carbonic !!

Extrasul certificatului analizei chimice al institutului de a examina pe cale che-
mică mâncările și beuturile a. 1907 nr. 4615. „Mirosul și gustul“ e normal. Con-
ținutul de acid carbonic: 99.57%. În urma examinării s'a constatat că aceste
corespund pe deplin cerințelor higienii publice și pe baza conținutului carbonic
bogat se califică de cel mai bun. Cu informații servește prompt:

Biaroul de expedare de produse acid-carbonice și ape minerale al stațiunii
bincare Muschong-Buziaș în Buziás-Fürdő. (MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐI SZEN-
SAY MŰVEK ÉS ÁSVÁNYVIZEK SZÉTKÜLDÉSI TELEPE BUZIASFÜRDŐN).

Adresa telegrafică: Muschong-Buziásfürdő. Telef. n interurban 18.

In atențiunea proprietarilor de mașini agricole și mori!!

Mă angajez să fac tot felul de lucruri de măsur
pentru mașini agricole și aranjări de mori, cu
prețurile cele mai moderate.

Pentru lucruri în provincie mă duc ori unde
— — — — — în persoană.

== Solicitând binevoitoarea încredere. ==

Sunt cu deosebită stimă:

KAMISITY SCH. JÁNOS,

măiestru de mașini agricole și mori.

== UJVIDÉK, Temerin utca 36. ==

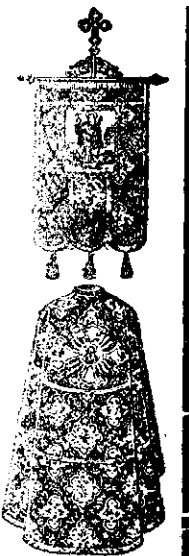
Müller György

prăvălie de prapuri, odăjdii și obiecte bisericesti
Temesvár-Józsefváros, Uri-utca nr. 16

recomandă magazinul său bogat de odăjdii bise-
ricești, acoperiminte pentru altar și obiecte pentru
biserici de ritul ortodox. Tot felul de steaguri
bisericești, articoli de aramă și lemn precum
icoane sfinte.

Cruci din tinichea pentru câmpuri, obiecte pentru
împodobirea bisericilor în esecție frumoasă și
după stil.

Provocându-mă la experiența câștigată pot să
asigur onorata preoțime, că voi putea satisface pretențorșii
celor mai gingașe.

„TIMIȘIANA“

Institut de credit și economii, societate pe acții în Timișoara.

CONVOGARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »Timișiana«, societate pe acții în Timișoara să convoacă și sunt rugați a participa la a

a XXIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 19 Februarie a. c. st. n. la ore 9 n. a. m. în localitățile institutului.

Obiectele:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de reviziune și stabilirea bilanțului.
 2. Deciderea asupra distribuirii profitului curat.
 3. Darea absolutorului direcțiunii și comitetului de reviziune pe anul 1907.
 4. Fixarea marcelor de prezență.
 5. Alegerea a 2 membri în direcțiune.
 6. Eventuale propuneri ivinde în sensul § 22 lit. h. din statutele institutului.
- Timișoara, 23 Ianuarie 1908.

Direcțiunea.

Activa.	Contul Bilanțului.		Passiva.		
	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Casa în număr	183408	83	Capital de acții	600000	—
Bon în Giro-Conto și la alte bănci	14651	34	Fond de rezervă general	146000	—
Cambii de bancă	2236095	06	» » » special	10000	—
Credite camb. cu acop. hipotecară	984116	—	» » penziune	32647	85
Imprumut hipotecar	1830046	68	Depuneri spre fructificare	2570088	54
» de cont-corent	159302	73	Cambii reescomptate	885147	—
» pe efecte	5318	—	Imprumuturi hipotecare cedate	1220614	13
Efecte proprii	544766	—	Interese tranzitoare	74611	07
Realități	1142	28	Dividende neridicate	1499	—
Mobilier	9288	28	Contribuție după int. la dep. spre fruct. sem. II.	5551	51
10% amortizare	928	83	Diverse conturi creditoare	345142	83
Interese anticip. la reescompte și hip. cred.	22432	66	Profit transpus	5605	28
» restante	5147	62	Profit curat	99747	36
Diverse conturi debitoare	1867	92			
	5996654	57		5996654	57

Spese.	Contul Profit și Perdere.		Venite.		
	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Interese la depuneri spre fructificare	119565	61	Profit transpus	5605	28
» de reescont	79248	80	Interese dela cambii de bancă	218552	73
» la imprumuturi hipot. cedate	75995	49	» » credite camb. cu ac. hipot.	66435	68
Contribuție d. inte. la depu. spre fruct	11955	82	» » imprumut hipotecar	122447	89
» erarială și comunală	15614	08	» » împrumuturi pe efete	462	39
Salare	34918	69	» » împrumut de cont corent	20260	11
Chirie și spese de cancelarie	10322	50	Venitul realităților	476	21
10% amortizare din mobilier	928	83	» efectelor	9589	38
Profit transpus	5605	28	» asigurărilor	264	12
Profit curat	99747	36	Proviziune	9808	17
	453902	46		453902	46

Timișoara, 31 Decembrie 1907.

Cărăbașiu, m. p.
director exec.

Miculescu, m. p.
comptabil.

Direcțiunea:

Theodorovici, m. p.
președinte.

Ioanoviciu, m. p.
v. președinte.

A. Crăciunescu m. p.

Dr. A. Cosma m. p.

Gherdan Pinciu m. p.

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent al bilanțului și cel al venitelor și sarcinelor și controlându-le cu registrele principale și auxiliare în bună regulă le-am aflat cu acelea consonanță și exacte.

Comitetul de reviziune:

Dr. Traian Șincay, m. p.
președinte.

Dimitrie Bulbaș m. p.

George Breban m. p.

Vincentiu Petrovici m. p.